

Met vriendelijke groet,

Hla Werner
een onderbreking de
overheids retour

Groeten

Gemeente ☒ Enschede		A/D
Reg.nr.		
Ingekomen	09 DEC. 2010	
Afdeling	G13	
Behandeltermijn		
Attentie		

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

De Provincie Overijssel

Gemeente Enschede

De Gemeente Enschede

Bestuursovereenkomst Vliegveld Twente

Ondergetekenden:

1. De rechtspersoon naar publiekrecht, **de Provincie Overijssel**, zetelend aan de Luttenbergstraat 2 te Zwolle, ten dezen op grond van artikel 176 eerste lid Provinciewet vertegenwoordigd door de commissaris der Koningin, de heer G. J. Jansen, ten dezen handelend ter uitvoering van het besluit van het college van gedeputeerde staten van Overijssel van 2009, hierna te noemen: "de Provincie";
en
2. De rechtspersoon naar publiekrecht, **de Gemeente Enschede**, zetelend aan de Langestraat 24 te Enschede, ten dezen op grond van artikel 171 eerste lid Gemeentewet vertegenwoordigd door de (loco) burgemeester van Enschede, de heer dr. E. Helder, ten dezen handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Enschede van 2009, hierna te noemen: "de Gemeente".

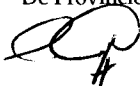
Waarbij de ondergetekenden gezamenlijk de "Partijen" zullen worden genoemd.

Overwegende:

1. dat de Staat der Nederlanden eigenaar is van de (voormalige) militaire vliegbasis Twenthe, die volledig is gelegen op het grondgebied van de gemeente Enschede en dat de Staat tot sluiting van de vliegbasis heeft besloten;
2. dat de sluiting van de vliegbasis gevolgen heeft voor de Gemeente als ook de omliggende regio, onder andere op het gebied van werkgelegenheid.
3. dat de sluiting de Gemeente en de Provincie zowel een opgave als een kans biedt ten aanzien van de toekomstige ruimtelijke en economische invulling van het gebied;
4. dat Partijen reeds geruime tijd nauw samenwerken om, samen met de Staat der Nederlanden, te komen tot een integrale aanpak voor de gebiedsontwikkeling van de in bijlage 1 vermelde rijksgronden;
5. dat het gebied getransformeerd dient te worden naar nieuwe toekomstbestendige bestemmingen die een belangrijke bijdrage zullen leveren aan de economie, ecologie en leefbaarheid van de regio. Het gebied zal worden bestemd voor woningbouw, bedrijventerrein, leisure, luchthaven en natuur.
6. dat Partijen een Bestuursovereenkomst hebben gesloten met de Staat der Nederlanden ten aanzien van de gebiedsontwikkeling waarbij is afgesproken dat Partijen de gronden van de Staat kopen en de gebiedsontwikkeling ter hand zullen nemen.
7. dat Partijen thans hun samenwerking voor de aankomende periode willen vastleggen en daarvoor deze bestuursovereenkomst aangaan.

De Provincie

De Gemeente

Komen overeen als volgt:

Artikel 1 Begripsbepalingen:

- 1.1 De kopjes boven de artikelen hebben geen zelfstandige betekenis.
- 1.2 De bepalingen van de considerans maken deel uit van deze overeenkomst.
- 1.3 Aan deze overeenkomst zijn de volgende bijlagen gehecht, welke bijlagen onverbrekelijk deel hiervan uitmaken:
  - 1.3.1 Bijlage 1: door de Partijen aan te kopen Rijksgronden
  - 1.3.2 Bijlage 2: structuurvisie B
- 1.4 De bepalingen van deze overeenkomst prevaleren boven de inhoud van de bijlagen.

Artikel 2 Doel en aard van de overeenkomst

- 2.1 Door de sluiting van de luchtmachtbasis Twente – waarmee het voormalig militair gebruik is beëindigd – dient het voornoemde gebied te worden getransformeerd naar nieuwe toekomstbestendige bestemmingen die een belangrijke bijdrage zullen leveren aan de economie, ecologie en leefbaarheid van de regio. Het gebied zal worden bestemd voor woningbouw, bedrijventerrein, leisure, luchthaven en natuur. De structuurvisie die als bijlage 2 bij deze overeenkomst is gevoegd, geeft in variant B het kader voor de toekomstige ontwikkelingen.
- 2.2 Partijen willen in deze bestuursovereenkomst basisafspraken maken over hun samenwerking bij de gebiedsontwikkeling: afspraken die in nadere overeenkomsten en overleggen zullen worden uitgewerkt en gepreciseerd.
- 2.3 Partijen willen in beginsel het gehele gebied samen in ontwikkeling brengen. Partijen voeren een gemeenschappelijke grondexploitatie. Partijen creëren een projectorganisatie voor de gebiedsontwikkeling.
- 2.4 Partijen verplichten zich over en weer om, in de mate waarin zulks in de gegeven omstandigheden in redelijkheid gevergd kan worden, al datgene te doen respectievelijk na te laten, wat hun samenwerking zoals voorzien in deze overeenkomst, daaronder mede begrepen het sluiten van nadere overeenkomsten, zal kunnen bevorderen respectievelijk belemmeren.
- 2.5 Partijen verplichten zich over en weer jegens elkaar om, indien door enige oorzaak hun samenwerking mocht worden vertraagd of verhinderd, of de dreiging daartoe aanwezig is, onverwijld met elkaar in overleg te treden teneinde gezamenlijk te bezien op welke wijze bewerkstelligd zal kunnen worden dat de werkzaamheden en verplichtingen voortvloeiende uit deze overeenkomst – althans zoveel mogelijk – zullen kunnen plaatsvinden.
- 2.6 Partijen houden rekening met elkaars gerechtvaardigde belangen.

De Provincie

De Gemeente

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

- 3.1 Deze overeenkomst is aangegaan tot het moment van het tot stand komen van de nadere overeenkomst.
- 3.2 Tussentijds beëindiging is slechts mogelijk onder de voorwaarden als beschreven in deze overeenkomst

Artikel 4 Plangebied

Tot het plangebied van de gebiedsontwikkeling wordt gerekend het gebied van structuurvisie B en de toeleidende infrastructuur.

Artikel 5 Basisafspraken gebiedsontwikkeling

- 5.1 Partijen zullen de gebiedsontwikkeling gezamenlijk in ontwikkeling brengen waarbij de structuurvisie als uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling dient. Zij zullen zo spoedig mogelijk doch uiterlijk in de eerste kwartaal van 2010 een nadere overeenkomst sluiten waarin onder andere in meer detail de realisering van de gebiedsontwikkeling, de structuur van de juridische entiteit en wijze van besluitvorming zullen worden uitgewerkt en daarbij horende rechten en plichten van Partijen zullen worden geregeld.
- 5.2 Met de nadere overeenkomst zullen Partijen een nog op te stellen uitvoeringsprogramma/Plan van Aanpak vaststellen. Het uitvoeringsprogramma is de vertaling van de structuurvisie in een ontwikkelingsstrategie en bijbehorende activiteiten – in de tijd weggezet – die noodzakelijk zijn om de gebiedsontwikkeling te kunnen uitvoeren. Als voorbeeld – maar niet uitputtend – kan worden gegeven de aard en wijze van de aanbesteding van de luchthaven, de wijze waarop de bestemmingen in de structuurvisie verder worden uitgewerkt, in welke wijze de markt verder bij de realisering zal worden betrokken, de wijze waarop de noodzakelijk publiekrechtelijke besluiten dienen te worden genomen, een planning voor de uitvoering van de gebiedsontwikkeling enzovoort.
- 5.3 Partijen voeren gezamenlijk de grondexploitatie, realisatie van onderdelen van de gebiedsontwikkeling kan door Partijen gezamenlijk, door één van de Partijen of door een derde worden uitgevoerd.
- 5.4 De plankosten VTM tot en met 2009 zullen conform de gemaakte afspraken in de verhouding 40% voor de Staat, 40% voor de Gemeente en 20% voor de Provincie worden afgerekend, evenals de historische plankosten die de gemeente daarvóór heeft gemaakt en waarover afspraken zijn vastgelegd; deze kosten zullen worden gedekt uit de gemeenschappelijke grondexploitatie van gemeente en provincie.

Artikel 6 Basisafspraken grondexploitatie

- 6.1 Partijen voeren een gemeenschappelijk grondexploitatie. Partijen dragen de investeringen gemeenschappelijk en delen ieder voor de helft in de risico's en de voor- en nadelen van de grondexploitatie.
- 6.2 Partijen betalen gezamenlijk – ieder voor de helft – de koopsom voor de gronden van de voormalige luchtmachtbasis aan de Staat der Nederlanden.

De Provincie

De Gemeente

- 6.3 Partijen bevorderen een zo spoedig mogelijke grondoverdracht door de Staat der Nederlanden aan Partijen en aanvaarden de gronden vooralsnog in gedeeld eigendom (zijnde eigenaar ieder voor de helft van het ongedeelde geheel). De gronden kunnen later worden overgedragen aan de nog op te richten rechtspersoon. De kosten van het tijdelijk beheer komen ten laste van de grondexploitatie.
- 6.4 Partijen zijn overeengekomen dat zij als deelnemers in de toekomstige GEM VTM willen voorkomen dat hun beider inbreng van kapitaal in de VTM meer dan tien miljoen euro per partij bedraagt. Zij zullen zich derhalve inspannen een zodanige cash-flow te laten ontstaan dat geen inbreng van meer dan twintig miljoen nodig is.
- 6.5 Partijen zullen in de nadere overeenkomst afspraken maken over de gemeenschappelijke grondexploitatie. Daarin maken Partijen ook afspraken over de wijze waarop de risico's worden gekwantificeerd, risicomangement wordt gevoerd en hoe het noodzakelijke weerstandvermogen wordt gerealiseerd. Tenslotte maken Partijen afspraken over de financiering van de gebiedsontwikkeling alsmede alle andere noodzakelijk geachte financiële afspraken.
- 6.6 Partijen komen overeen dat in de grondexploitatie een "Fonds Bovenwijksevoorzieningen" zal worden opgenomen. Dit fonds zal worden gebruikt ter dekking van investeringen in het gebied rondom de luchthaven op grondgebied van Enschede voor zover deze investeringen noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de gronden van de voormalige luchtmachtbasis, er vinden geen andere fondsbovenwijkse afdrachten plaats dan wel andere vereveningen of afdrachten in algemene zin aan de Gemeente
- 6.7 Indien gronden van de gebiedsontwikkeling aan één der Partijen of een derde worden verkocht zal hiervoor een marktconforme prijs moeten worden betaald, waarbij voor de EHS gronden de daarvoor vastgestelde prijzen geldt.
- 6.8 Partijen streven bij hun samenwerking naar zo gunstig mogelijke fiscale regeling. Partijen zullen voor het sluiten van de nadere overeenkomst deze voor advies voorleggen aan een fiscaal deskundige en eventueel overleg voeren met de Inspecteur van Belastingen.

Artikel 7 Basisafspraken projectorganisatie

- 7.1 Partijen maken nadere afspraken over de projectorganisatie voor de gebiedsontwikkeling. Partijen zullen daarbij op korte termijn bepalen of het wenselijk is de projectorganisatie rechtspersoonlijkheid te geven. Indien dit het geval is zullen Partijen overgaan tot het oprichten van de noodzakelijke rechtspersoon/personen waarbij geldt dat zeggenschap tussen Partijen gelijkelijk (50%/50%) verdeeld is.
- 7.2 Partijen bepalen de opdracht aan de projectorganisatie en de kaders waarbinnen deze kan optreden.
- 7.3 Partijen bepalen welke besluiten de projectorganisatie zelfstandig kan nemen en waarover zij achteraf verantwoording aflegt, welke besluiten vooraf door de ambtelijk opdrachtgevers moeten worden goedgekeurd en welke besluiten vooraf door de bestuurlijk opdrachtgevers moeten worden goedgekeurd.
- 7.4 De projectorganisatie zal zoveel mogelijk bemenst worden door medewerkers van de Provincie en de Gemeente, tenzij het functies betreft waarvan Partijen van mening zijn dat zij daarin niet kunnen voorzien of dat het wenselijk is deze van buiten van de ambtelijke organisaties in te vullen.

De Provincie

De Gemeente

Artikel 8 Toe- en uittreding andere overheden tot de samenwerking

- 8.1 Partijen maken in de nadere overeenkomst afspraken over het toetreden van andere overheden in de regio tot hun samenwerking.
- 8.2 Voorwaarde is in ieder geval dat een toetredende overheid risicodragend participeert, de uitgangspunten van de gehele gebiedsontwikkeling onderschrijft en Partijen van mening zijn dat toetreden een meerwaarde heeft voor de gebiedsontwikkeling en het draagvlak daarvoor in de regio.
- 8.3 Partijen bepalen voor het eerste toetreden welke besluiten bij unanimitieit moeten worden genomen, welke bij gekwalificeerde meerderheid en welke bij eenvoudige meerderheid.
- 8.4 Partijen maken in de nadere overeenkomst afspraken over de wijze van uittreden van één van de samenwerkende partijen en de (financiële) voorwaarden die daaraan kunnen worden verbonden.

Artikel 9 Uitwerking basisafspraken

- 9.1 Partijen komen zo spoedig mogelijk tot een uitwerking van de hier genoemde basisafspraken in een nadere overeenkomst en een uitvoeringsprogramma/Plan van Aanpak.
- 9.2 Gezien de voortgang van het project kunnen Partijen vooruitlopend op het vaststellen van de nadere overeenkomst en het uitvoeringsprogramma/Plan van Aanpak reeds overgaan tot het oprichten van een projectorganisatie en de eventueel daarbij horende rechtspersonen.

Artikel 10 Geschillen

Alle geschillen in verband met deze overeenkomst trachten Partijen op te lossen in onderling overleg dan wel met behulp van mediation door een erkend NMI mediator overeenkomstig het reglement van de Stichting Nederlands Mediation Instituut te Rotterdam. Indien het onmogelijk is gebleken een geschil met behulp van mediation op te lossen wordt het geschil beslecht door de rechter, in eerste instantie de rechter in het arrondissement Almelo. Ieder der Partijen draagt zijn eigen kosten van geschilbeslechting, tenzij Partijen door een rechtelijke uitspraak tot vergoeding van kosten zijn veroordeeld.

Artikel 11 Communicatie

- 11.1 Partijen stemmen hun communicatie ten aanzien deze overeenkomst en de gebiedsontwikkeling zoveel mogelijk onderling af.
- 11.2 Ten aanzien van publiekrechtelijke bevoegdheden is ieder der Partijen zelf en alleen verantwoordelijk voor de communicatie over de uitoefening van deze bevoegdheden.
- 11.3 Partijen onthouden zich van negatieve publiciteit over elkaar in het kader van deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende gebiedsontwikkeling.

De Provincie

De Gemeente

Artikel 12 Openbaarheid

Partijen zullen deze de inhoud van deze overeenkomst of haar bijlagen na overleg met elkaar openbaar maken.

Artikel 12 Kennisname Provinciale Staten en de Gemeenteraad/ontbinding

- 12.1 De Provincie (Gedeputeerde Staten) respectievelijk de Gemeente (Burgemeester en Wethouders) zullen deze overeenkomst voor te leggen aan Provinciale Staten respectievelijk de Gemeenteraad.
- 12.2 Indien de Provinciale Staten en/of de Gemeenteraad verklaren dat deze overeenkomst niet in het belang van de Provincie dan wel de Gemeente is, heeft ieder der Partijen het recht deze overeenkomst door schriftelijke mededeling aan de wederpartij te ontbinden.
- 12.3 Deze overeenkomst zal zijn ontbonden op het moment dat de "Bestuursovereenkomst Gebiedsontwikkeling Vliegveld Twente" tussen Partijen en de Staat der Nederlanden zal zijn ontbonden.
- 12.4 Partijen hebben bij ontbinding, ingevolge dit artikel, de verplichting om verplichtingen waaraan inmiddels uitvoering is gegeven, waar mogelijk ongedaan te maken.

Artikel 13 Domicilie

Partijen kiezen bij de uitvoering van deze Overeenkomst domicilie ten eigen kantore.

Al dus in tweevoud overeengekomen te Enschede op 2009,

De Provincie Overijssel

Namens deze,

G.J. Jansen
Commissaris der Koningin in de
Provincie Overijssel

De Gemeente Enschede

Namens deze,

E. Helder
(loco) Burgemeester van Enschede